

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ..... 16 kor.
 Negyedévre ..... 4 «
 Helyben bázhoz hozva:
 Egész évre ..... 20 kor.
 Negyedévre ..... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ..... 24 kor.
 Negyedévre ..... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéréseinek visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Munkaadók sztrájkja.

(K. Ö) Az eddigi szokástól eltérően, nem a munkások, hanem a munkaadók állanak sztrájkba. Annak idején, mikor a munkaadó szervezeteket létesítették, azt hangoztatták, hogy a munkaadók nem akarnak harci szervezeteket létesíteni, hanem olyanokat csupán, melyek érdekeiket megvédelmezni képesek. Ugylátszik, az ellenkezője történt. Azóta, hogy munkaadó szervezetek vannak, a munkaadók sztrájkolnak.

Ez történik most Németországban, hol az építőipari munkaadók nem akarnak a régi megállapodások alapján munkásaikkal szerződéseket kötni. A munkások meg vannak elégedve a régi szerződésekkel, béremelést, sem munkaidő leszállítást nem követelnek, de a mesterek csak új feltételek mellett hajlandók munkásaikat foglalkoztatni és inkább megszüntetik üzemüket, mintsem hogy a kimondott szót visszavonják.

A sztrájk nagy kiterjedésű lesz és a harcmodor elkeseredettnek ígérkezik. Nem kevesebb mintegy 21000 építőmester mondja ki a sztrájkot 250000 munkásával szemben. A munkások óriási pénz-

összegekkel rendelkeznek. Hozzájuk csatlakoztak a keresztényszocialisták is és az egész német munkásság rokonszenvezik velök. Harcmodoruk céltudatos. Kimondották, hogy az egész kizárás ideje alatt alkoholt nem isznak és 14 napig segélyt nem vesznek igénybe.

Munkaadók és munkások között évek óta tarifa-szerződések voltak érvényben. Ezek a tarifa-szerződések most április 1-én megszűntek, mire a munkaadók kimondották, hogy a régi tarifa-szerződések alapján nem szerződnek a munkásokkal. Összejöttek tehát Drezdában és kidolgoztak egy új tarifa-szerződési mintát, melyet a munkások azonban elfogadni nem akarnak. Sérelmes rájuk az akkordmunka egyoldalú szabályozása és a munkaközvetítés oly alaku szabályozása, mely a munkaadó szövetségnek biztosítja a hatalmat a munkások rovására.

Az akkordmunkához nem szólhatunk hozzá, mert nem ismerjük a rájuk vonatkozó megállapodásukat. A munkaközvetítés fenebb jelzett szabályozását szociálpolitikailag határozottan elítélendőnek tartjuk. Mi ugyanis a szociális harcok eredetét abban látjuk, hogy önző célből

a tőke és munka érdekeit állítják egymással szembe. Holott nem szembe, hanem egymás mellé állítani kell a két érdeket, azokat igazságosan kiegyenlíteni és kielégíteni.

A munkaközvetítés hatalmas fegyver annak kezében, aki azt kezeli. Épp ezért nem bizható az sem a munkaadókra, sem a munkásokra, hanem mindkettőre együttesen. Emberi intézmények sohasem tökéletesek. Tehát a paritásos munkaközvetítés sem az. Mégis a munkaközvetítés formái között a legjobbnak bizonyult be. Szociális nevelő hatással bír és legjobban szolgálja a tőke és munka érdekeit. Rosszul teszik a német építőipari munkaadók, ha önző célzattal felidéznek egy szociális harcot, mely az anyagi káron kívül fontos szociálpolitikai érdekeket tesz kockára.

Mert minden sztrájknál és kizárásnál azt a komoly kérdést kellene az illetőknek felvetni, hogy ki viseli a következményekért a felelősséget. A sztrájk lokozza az osztálygyűlöletet, csökkenti a nemzet produktív erejét, képtelenné teszi a harcoló feleket arra, hogy a közérdek szempontjából gondolkodjanak, mind olyan dolgok, melyek kell, hogy

Modern butorok ■ LUKÁCS NÁNDOR-nál ■ Rákóczi-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Milka.

Milka, a Kertész irodatiszték Milkája, szapora taktusban tipegett lefelé a havas Rákóczi-uton. Járása nemcsak azért vala tipegő, mert a hó fagyos, a kövezet pedig ennél fogva sikos volt, hanem abból az okból is, mivel a bal lábán a cipője talpából már-már kikandikált a harisnya s ha rendesen lépeget, minden lépésnél fel kellett volna emelnie a sarkát és a mögötte járók akkor mindenesetre észreveszik a rongyos talpot.

Vékony, fekete, nyári alj feszült Milkán s a delén-bluz fölött (ami különben szerencsére nem látszott) könnyű, fekete tavaszi kabát, boa nélkül, hogy csak úgy süvített keresztül rajta a januári szél.

Az utcán ahogy az üzletek sorfala előtt az emberek állig begombolkozva, vagy bundájukba,

prémkabátjukba, óriási boájukba burkolódva zsebrevágott, vagy muffba dugott kézzel, kipi-rult képpel, a hidegtől nedves tekintettel és vörösré csipett orral elsiettek mellette, majd nem mindenki — férfi, asszonyság vegyest — utána fordult. Mintha minden arcba, amely szembe találkozott vele, drótkampót szurt volna bele Milka, hogy megtordulásra kényszerítse: azonkép nézett vissza utána mindenki, aki elment mellette. Mert a boátlan, vékony fekete tavaszi kabát vállban és elül pompásan gömbölyödött Milkán s derékban csodálatosan összeszeszükült, míg közvetlenül a derék alatt, a csipőn, formásan kidomborodott. Egyszerű fekete kalapja alól pedig gyönyörű, tiszta kék szempárt csiklandoztak körül a feketébe játszó, sötét gesztenyeszínű hajtincsek, míg kerekded arcán valósággal bazsarózsákat csókolott ki a fagyos szél; a két bazsarózsa közt pedig a fázástól önkéntelenül rezgő, szabályos, szép, megypiros ajk fölött, mint valami haragos kis gnóm, berzenkedve nézett előre a gyöngéd cimpájú, finom fitos orr. Szegénységbe, ugyszólván ron-

gyokba öltözködve így törtetett tipegő jártában előre szegény kis Keitész Milka, mint az ifjuság, szépség és üdeség triumphantrix, hogy szerény keresetével — amelyet a potros ügyvéd irodájában kopogtatott ki magának az írógépen — hozzápótoljon valamit a nagy család háztartásának költségeihez. A szegénység kálváriája s a harmatos liliomnak diadalutja volt neki a Rákóczi-ut.

Elhaladt a Rókus mellett, maga mögött hagyta az onnan következő szőnyeges és cipő-üzleteket, nem nézett, csak olykor sandított bizonyos tompa sóvárgással a női divatruházak kirakatában feszülő modell-ruhákra, amelyek oly kecsesen omlottak végig, hol rájuk tapadva, hol bő ráncokban hullva alá, a viaszbabokra és ment gyorsan előre, a Kossuth Lajos-utca felé.

Egyszerre csak mint a megriasztott madár, ijedten kapta előre a fejét. Férfihang sutogott a fülébe:

— Megengedi nagysád, hogy hazakisérjem? Milkának hosszan dobogott a szíve. A vi-

Első szent áldozási emléképek,

valamint mindennemű szentképek legnagyobb választékban, különféle alakban és legszebb kivitelben magyar, német, vagy tót szöveggel a legjutányosabb árban kaphatók

BUZÁROVITS GUSZTÁV

könyvkereskedésében, ESZTERGOMBAN.

Mutatvány képek és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

gondolkodóba ejtsék azokat, akik a sztrájkot felidéznek.

Szociálpolitikailag óriásit haladt a világ az utolsó évtizedekben, a sztrájkot azonban megszüntetni nem vagyunk képesek. Pedig erre törekszünk, az ipari béke megteremtésére. Ha egyik fél sem akar engedni, akkor hiába a szociálpolitika törekvése. Oda kell tehát törekedni, hogy józan belátást és igazságérzetet neveljünk belé a munkásságba és munkaadókba. A tapasztalat szerint, ezekkel a tulajdonságokkal bírók boldogulnak legjobban.

A kormány állapota. A kormány mai állapotában legjobban hasonlít egy beteg emberhez, akinek állapota iránt érthető érdeklődéssel viseltetnek. A kormány állapota pedig ma nem valami rózsás. Előkelő bécsi lapok is úgy foglalkoznak a kormánnyal, hogy azokból arra lehet következtetni, miszerint már a választásokat sem éri meg. A Zita többek között a következő jelekből következteti, hogy a választásokat már új kormány fogja irányítani. Első ok Héderváry egészsége. Az orvosok ugyanis azt ajánlották a miniszterelnöknek, hogy huzamosabb időre menjen délvidékre, ezt a választások pedig nem engedik meg. Másik ok, hogy Lukács hívei hidegen viseltetnek Héderváryval szemben, mert mellőzve lettek. Zichy János pedig egyáltalán felé sem megy a kormányparti klubnak. A kormányban tehát nagyszabású differenciák vannak, melyekből tényleg lehet következtetni. Ezeket a differenciákat azonban Serényi gróf tegnap tartott programbeszédében Besztercebányán határozottan megcáfolja.

Miniszteri rendelet a kongrua-kiegészítésről.

A kultuszminiszter rendelete folytán az eddigelé a vallásalapból az adóhivatalok útján kifizetett kongrua és lórtartási átalány ezentul az egyházi főhatóságok útján félévi utólagos részletekben fizettetnek ki.

Ezt a rendeletet azonban az adóhivatalok helytelenül értelmezték és nemcsak a kongruának és a lórtartási átalánynak kiutalását tagadták meg, hanem általában a vallás-alap terhére előírt legkülönbözőbb illetmények kifizetését is.

Azért a kultuszminiszter április 5-én rendeletet intézett az adóhivatalokhoz, amelyben tudatja velük, hogy a fenti rendelkezés nem érinti azokat a különböző címen engedélyezett illetményeket, melyek a vallásalap költségvetésében és a számadási naplókban foglaltak. Ilyen címek: »hittanárok, hitszónokok, hitoktatók illetményei«, élvezmények megváltása, »tizedkárpótlások«, »zárdák segélyezése«, kárpótlások a megszüntetett gyűjtőgetéseikért (koldulási pótlék), káptalanok javadalmazása vagy segélye, különféle kisebb adományok, alapítványok és ösztöndíjak, jutalmak és segélyek, kántortanítói járulékok, templom szükségletek, lak- és házbérek, építtentési és tűzkárbiztosítási díjak, utiátalányok és napi díjak, papnövendékek javadalmazása, nyugdíjak, lelkészek, főesperesek, püspöki külhelynökök stb. személyes pótlékai, illetményei, az alapok kegyurasága alá tartozó egyházak és azok lelkészeinek kegyuri járandóságai,

Ezen rendelettel egyidőben átiratot intézett a kultuszminiszter az összes egyházi főhatóságokhoz, kérve őket, hogy az általa mellékelte kimutatási ívekben, alapul véve az 1896 évi jövedelmi bevallásokat és az azokat ki-

egészítő, egyes lelkészek javára kiadott miniszteri rendeleteket, tüntessék fel, minő összegeket juttatotta a vallásalap eddig az egyes lelkészeknek a) lórtartási átalány, b) földadó megtérítés és c) illetménykiegészítés (kongrua) címen? Ezen rovatok pontos kitöltése által biztosítva lesz a cél, hogy a lelkészeknek minden megrövidítése elkerültesse, mert a vallásalap régebbi járuléka pontosan felvételén a rovatokba, a lelkészek hiánytalanul megkapják régi illetményüket, azon egyetlen különbséggel, hogy azt nem, mint eddig, az adóhivatalok és közvetlenül, hanem az egyházi főhatóságok fogják félévi részletekben számukra kiadni.

Egy igen fontos intézkedést is tartalmaz ez az átirat azokra a javadalmakra nézve, melyek a régi kongruarendezés alapján illetménykiegészítésben részesültek a vallási alapból, noha időközben az évi jövedelem annyira javult, hogy az nemcsak a régi 630, de az újabb 1600 korona kongruaszerű jövedelmet is meghaladja és így elvonandó volna. Minthogy az ily állomásokon működő lelkészek a javadalomba történt bevezetésük folytán igényt szereztek a vallásalap járulékokra, főkegyuri rendelkezés alapján a vallásalap tulfizetése a legközelebbi személyváltozásig a javadalomban — kiutalandó. Személyváltozás esetén a kongruaszükségletet meghaladó illetmény ugyan csak a főkegyur rendelkezése alapján a jövőben új lelkészi állomások szervezésére lesz fordítandó.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjen.

Uri ruhákat angol szövetekből elismert modern szabásban Dragánnál Nagy Sándor-utca | Telefon szám 981. |

lág minden kincsért oda nem mert volna nézni, ahonnan a bangot hallotta, pedig tudta, mert érezte, hogy a férfi a nyomában van, jobb felől. Hogy meneküljön előle, meggyorsította a járását és abba hagyva a tipegést, most már szinte futólépésben törtetett előre a járók között. De akárhogy iparkodott, érezte hogy üldözője folyton a sarkában van.

— Kisasszony... nagysád, — lihegte szemtelen süttogással a férfi.

A járók között, akiknek természetesen szemükbe ötlött a hajsza, érdeklődéssel pillantgattak a pihegve tovaosonó leányra, akinek most már nem csak a hidegtől, hanem a haragtól, meg a szégyentől is olyan volt az arca, mint a pipacs. Sirni szeretett volna a főlháborodástól:

— Istenem — gondolta — mért nincs férjem, vagy vőlegényem, aki megvédelmeznél! Vagy mért nem vagyok gazdag és mért nem járhatok elegáns ruhában, hogy az emberek ne mernének ilyen arcátlanul bánni velem!

Hirtelen föllélekzett. Végre szerencsésen elérkezett a Kossuth Lajos-utca sarkára, (ahon-

nan tudniillik már szakaszjeggyel utazhatott tovább, ki a Lipót-körutra); s a megállóhelyhez épp akkor kanyarodott oda egy körtorgalmi villamos kocsi; az ő kocsija. A megmentő.

Egy pillanat és Kertész Milka fent volt a kocsiban. A férfi utána. A leány lángvörös arccal rántotta fel a kocsi ajtaját és hogy a perronra ugró aszfaltbetyárral szemben időt nyerjen, gyorsan és dühösen vágta be maga mögött az ajtót. Most látta, de csak egy pillanatra, az arcát is a kísézőjének. Cilinderes, csinos, elegáns férfi volt. A leány hirtelen elfordult az ajtó felé s mivel éppen a bejáratnál szemközt volt üres hely hát leült!

— Szervusz Milka! — nyujtotta feléje a kezét a szembelevő ülésről, amelyik háttal volt az ajtóval, Taubermann Janka, akivel csak most vették észre egymást. A két leány gyermekkorbeli játszópajtás volt, hanem az utóbbi időben már csak elvétve találkoztak, mert Milkának a kenyeré után kellett járnia, a Taubermann-leány pedig, gazdag emberek lévén a szülei, a zsurokon, színházban és bálban hiába kereste volna vékonyhaju írógépés kisasszonyt.

— Szervusz Janka!

És a felindulástól remegő hangon kezdte beszélni:

— Képzeld, ahogy jövök a Rákóczi-uton...

Belépett a kocsi belsejébe a cilinderes.

— Ez már mégis csak sok! — rebegette fülig elpirulva a leány s a következő pillanatban az ámulattól csaknem szájátva bámult Taubermann Jankára, aki mosolyogva fordult a meglepetten hebegő fiatalember felé:

— Nini Akos! Hát maga hogy kerül ide?

— S megfogván a gavallérnak a kezét, derűs boldogsággal mutatta be Milkának!

— Szemesdy Akos, a vőlegényem...

— Ha iszen, — gondolta Milka, amikor les állván a villamosról, — ismét egyedül kocogott az utcán, — mégis csak jobb dolog rongyos cipőben járni, mint ilyen vőlegénnyel.

Zsoldos László.

'SAVOY'
NAGYSZÁLLODA

Budapest,
VIII. József-körút 16.
A Nemzeti Színház
közvetlenközelében

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilági as. Lift. Hideg és meleg víz minden szobában.
Szobák 3 koronától feljebb.
ELSŐRANGU ÉTT REM.

Választási mozgalmak.

Kik lesznek a választási elnökök?

A választási mozgalmak idejének a mai nap szintén jelentőségteljes napja lesz. Ezuttal azonban remélhetőleg nem lesz botrány, mert a múlt vasárnapi események hatottak úgy a jelöltekre, mint a szavazókra és most óvakodnak olyan dolgokat provokálni amely felett az egész ország megütközzék.

A tenkei kerület egyik legnagyobb közösségében Béiben ma fogja megtartani alakulógyűlését a nemzeti munkapárt. A gyűlésen Telegdy Józsefet fogják jelöltül kikiáltani. A tenkei függetlenségi párt Tenkén szintén ma tartja meg nagygyűlését, melyen a párt jelöltje dr Gaál Endre fog programbeszédet mondani.

A tenkei kerületben különben úgy a nemzeti munkapárt, mint a függetlenségi párt jelöltje rosszul áll. A szavazók ugyanis háromrésze oszlanak Telegdy, Gaál és Lázár részére. Telegdynek is, Gaálnak is tekintélyes pártja lesz, azonban a megosztott szavazók száma mögötte fog maradni Lázár választóinak s így nagyon könnyen megeshetik, hogy a bihari kerületekből a nemzetiségiek még egy új kerületet is elhódítanak.

A magyarországi kerületnek most két szenzációja is van, az egyik az, hogy Mangra legerősebb ellenfele Korda Andor földbirtokos volt Justh-párti képviselő visszalépett s így Mangra megválasztása most már biztosra vehető.

A másik szenzáció az, hogy Inger Szolimán bey, szomáli alkirály, kimpáni birtokos, kimpáni exszatós szintén mozgolódik. Mint értesülünk, az alkirály fel fog lépni pártonkívüli programmal Magyarországon. Inger a legközelebb fogja megtartani programbeszédjét Csékén, a hol már nagyban készülnek is erre az önkéntes tüzoltók, akik közül fontos szerep vár a programbeszédnél Róth csövezető tüzoltóra. Inger kortesnótája ilyenformán hangzik:

Inger Szolimán bey lesz a követünk,
Kíért mi már oly régen epedünk
Várjuk, várjuk! Eljen! De minden párton
(kivül)

A margittai kerületben ma tartja programbeszédjét Szatmári Mór. Ez alkalommal Szatmárral Margittára érkeznek Glac Antal volt főispán és Barabás Béla.

A választási készülődések között nem jelentéktelen a választási elnökök kiküldése sem. Ebben az ügyben az alispán körlevelet intézett minden fősztolgabíróhoz és felhívta őket, hogy tegyenek javaslatot arra nézve, miszerint kit akarnak választási elnökül. A fősztolgabírók a margittai kivül még nem tett k javaslatot. A margittai fősztolgabíró Udvarhelyi Béla árvaszéki tanácsvezető elnököt hozza javaslatba választási elnökül.

A királyi ügyészség megkeresést intézett az alispánhoz, akit megkért arra, hogy minden olyan választási mozgalmi esetben, amikor a bünyenyítő bíróság közbelépésére van kilátás, lehetőleg távirati, vagy telefon uton értesítsék a történetekről az ügyészséget.

x Finom uri fehérenemű és minden uri divat és kalap ujdonság megérkezett

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

Ujabb 140,000 korona a vízűre.

A főmérnök előterjesztése.

Nagyvárad összes közművei között tagadhatatlanul a legsikerültebb a vízvezetési mű. Nemcsak azért, mert olyan pompás, egészséges vizet ad, amelynek alig van párja az országban, hanem azért is, mert kitűnő megépítése folytán nagyon kevés bajt okozott, dacára több mint 10 éves működésének. Kétszer akkora légköri nyomás mellett is, sokkal kevesebb csőrepedés fordult elő, mint a fővárosban, ami azt igazolja, hogy a vállalkozó cég kitűnő munkát végzett.

Ami a gyakori vízhiányt illeti, annak nem a vízműben keresendők az okai, hanem abban, hogy Nagyvárad város vízfogyasztása nem várt óriási mérvben emelkedett, amit a vízműtelep nem győzött dacára, hogy majdnem kétszer akkora vízmennyiséget szolgáltatott, mint amennyire tervezve lett.

Ez a körülmény tette sürgős szükségé, hogy a város kibővítesse a vízműtelepet, illetve egy egészen új vízgyűjtőtelepet létesítsen, a régittől eltérő rendszerben, amelyet azután bekapcsol a régi hálózatba.

A városházáról jött hírek szerint pár hónap múlva végre-valahára üzembe helyezik az új víztelepet.

A kibővítés, helyesebben új vízműtelepet a város főmérnöke eredetileg 700000 koronára tervezte s ez az összeg folyton emelkedett és most már biztos, hogy megközelíti az egymillió koronát.

Es a főmérnök most újjabban olyan pótlásokra nézve tesz előterjesztést, amelyek 140000 koronát igényelnek.

Tegnap előterjesztett jelentésében ugyanis rámutat a főmérnök, hogy az új vízmű úgy amint tervezve volt és újabb pótlásokkal kiegészítve lett, nem felel meg a célnak, sőt még a régi, kipróbált vízmű zavartalan üzemét is megzavarja.

A város vízművének biztonsága, az üzemvezetés célzerűsége és teljesítő képességének fokozása szempontjából több nagyobb munkálat keresztülvitele szükséges. Szükséges ugyanis a magas tartályba fel és levezető főcső behelyezése mászható aknába, hogy az előállható csuszás esetén könnyen kijavítható legyen.

Ha ferdén álló cső megszakad, zavar áll be, a gépek ellennyomás híján eltörnek. Ezért biztosítani kell az ellennyomást.

A fenékgátak nincsenek jól elhelyezve s a félsziget alsó részén egy új fenékgát szükséges, hogy a vízgyűjtő telep vize nagyon alán szálljon.

Az új telep létesítése folytán a velencei oldalon a víz zavaros lesz, mert a csövekben folytonos ellenáramlás áll elő. Az új telep ugyanis közvetlenül a csőbe nyomja be a vizet s így a gépek nem állanak egyenletes nyomás alatt. Szükséges Kolozsvár-utca külső részén az új géptől jövő főcsövet a Körözs tulsó oldalán levő régi telep osztószekrényével a Körözsön át összekötni, amiáltal a nyomás egyenletes lesz. E célra a Körözsön egy vasbeton hid kell.

A várad-velencei (Kolozsvár-utcai) vasut átjáró alatt új akna kell, hogy az esetleges csőrepedés esetén azt ki lehessen javítani.

Végül szükséges az olasz vasutállomás felett a hegyen egy kiegyeslítő cső, amelyet a Gerliczy-utcán vezetnének fel. Ez szabályozná a csőbe touló vizet, nehogy a csőhálózatot repesse szét. Ennek szükségét már tervezésnél hangsúlyoztuk, de ügyet sem vetettek rá.

Mindezen munkálatok pedig 137,200 korona újabb költségbe kerülnek.

A főmérnök kéri, hogy sürgősen tárgyalják előterjesztését s az álló kiegyeslítő cső, a felszálló akna, a kolozsvári-utcai akna elkészítését a miniszteri jóváhagyás bevétele nélkül rendelje el a törvényhatóság, mert ezek nélkül az új vízmű működését nem kezdheti meg. A többi munkálatokra pedig augusztusig várják be a miniszter jóváhagyását. Ha a jóváhagyás ekkorra nem érkezik meg, anélkül is készíttesse el azokat a város, hogy még a tél beállta nélkül befejezhető legyenek.

Nem hirdetnek a színházra pályázatot.

A színügyi bizottság határozata.

A Szigligeti színház bérletére Erdélyi Miklóssal kötött szerződés 1911 évi szeptember hó 1 én lejár s így már nagyon is elérkezett az ideje, hogy a színügyi bizottság határozzon a Szigligeti-színház jövője felett.

Tegnap eldöntötte a kérdést a színügyi bizottság és pedig akként, amit előre lehetett látni: a pályázat kiírását mellőzték és Erdélyi Miklós színigazgatóval köti meg további három évre a szerződést.

Óhajtandó nemcsak Nagyvárad város színügye érdekében, hanem Erdélyi Miklós színigazgató szempontjából is, hogy Erdélyi Miklós ne csak a reá vonatkozólag elhangzott dicséreteket, hanem az ezzel szemben megnyilvánult kritikát is kellő figyelembe vegye, mert csak így biztosíthatja az iránta megnyilvánult bizalmat a jövőre is. Különösen ami a ledér, orfeumszerű darabok előadását illeti, mert a közelmúltból tapasztalhatja, hogy ilyen nivón aluli darabok előadása nélkül is jó ez a nagyvárad publikum, ha az igazgató kellő gondossággal vezeti a színházat s olyan repertoirt állít össze, amely vonzza a színházba a közönséget s a darabok kiállításával nem fukarkodik. Így lehet Nagyvárad színészetét fejleszteni s a közönség izlését helyesebb irányba terelni.

A tegnapi színügyi bizottsági ülésen dr Hoványi Géza elnöklete alatt jelen voltak: Mezey Mihály, Rádl Ödön, Rimler Károly, dr Kurländer Ede, Miskolczy Barna, Harmathy Károly, Stark Gyula, Beczkay Lajos, dr Pácz Sándor, dr Adorján Emil, dr Moskovits József, Gerő Armin, dr Mihelyi Lajos, dr Dóri Ferenc, Juricskay Barna jegyző és Gráczer Lajos tüzoltó parancsnok.

Az ülés megnyitása után dr Hoványi Géza elnök előterjesztette, hogy a színházra kötött szerződés Erdélyi Miklóssal 1911. szeptember 1 én lejár s így gondoskodni kell a jövőre nézve. Nyilatkozzanak a bizottság tagjai, hogy szükségesnek tartják-e a színházra a pályázat kiírását, vagy pályázat mellőzésével továbbra is Erdélyinek óhajtják kiadni a színházat.

Dr Kurländer Ede helytelenítette a múltban is, hogy Szigligetnek és Erdélyinek pályázat mellőzésével adták ki a színházat. Ez nem felel meg a színházi szabályrendelet 5. §-ának, amely előírja, hogy a színügyi bizottság az általa választandó színigazgatóval köti meg a szerződést. Ahol nincs pályázat, ott nem lehet választani. A tanács mulasztást követett el, mert az év elején már ki

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruhabeszerezésre

MITTEILER EDE

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

Nagyvárad,
Rákóczi-ut
(Uri casino épület)
Telefon 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi-öltönyöket s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumöket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

kellett volna írni a pályázatot s mivel nem tette, most azzal korteskednek, hogy a jobb szintársulatok már le vannak szerződve más-hova. Ha a pályázat mellőzését határozzák el, az esetben óvását vegyék jegyzőkönyvbe.

Miskolczi Barna első sorban az ellen szól, hogy most korteskednének a pályázat mellőzése érdekében. A szinügyi bizottság tagjainál ez hiába való lenne, mert mindenik tagnak meg van a véleménye. Erdélyivel meg vannak elégedve s a színházat ők nem szándékoznak kitenni annak, hogy olyan igazgató kezébe jusson, aki sokat ígér, de keveset ad. Indítványozza, hogy pályázat mellőzésével Erdélyinek adják ki továbbra is a színházat. Röviden végezzünk és sok beszéd nélkül szavazzunk.

Rimler Károly védi a tanácsot. Bizonyítani tudja, hogy a törvényhatóság helyeselte a szinügyi bizottság azon álláspontját, hogy joga van pályázat mellőzésével kiadni a színházat. A szinügyi bizottság jogköre a színház kiadásának eldöntése. Szerinte sem szabályrendeletet, sem szokást nem sért a bizottság, ha a pályázat mellőzését határozza el.

Dr Adorján Emil csodálkozik, hogy Miskolczi Barna felszólalás nélkül óhajtja a kérdést elintézni. Ezáltal a közvélemény nem lenne tájékozva, mily álláspontok nyertek kifejezést. A tanács nem hibázott, hogy a pályázatot nem írta ki, mert helyesebb, ha a szinügyi bizottság intézkedik; ez autonóm joga. Indítványozza, hogy pályázatot hirdessenek a színházra. Nem személyes indokokból teszi indítványát, hanem a nyilvánosság követelményének akar ezzel megfelelni. Pályázat mellőzése ott helyes, ahol 20-25 éven át összeforrott a város szinügyével a szinigazgató, mint pl. Temesvárott Krencsányi. Erdélyi két év óta igazgató itt s nem fejtett ki oly ragyogó működést, hogy a bízalom helyén való lenne s mérlegelni kell, hogy mit nyerünk a pályázat mellőzésével. Hogy tényesen állít ki egyes darabokat, ezek külsőségek s nem olyan motívumok, hogy a pályázatot mellőzzék. Ma már orfeumok is fényes kiállításal dolgoznak. Látott olyan előadást, hogy hercegi szobában három darab rozoga butor volt, szőnyeg nélkül. A nagyváradi színház irányzata ellen hoz fel kifogásokat; a disznóságok egész sora került színre Erdélyinél. Erre kár volt fél milliót színházat építeni. Ezt a leendő irányzatot nem tartja olyannak, amiért a pályázatot mellőzzék. Majd a zenés darabokat kritizálja. Operák helyett verkleibe való zenés darabok kerülnek színre. Azt sem helyesli, hogy polgári zenekar helyett katonazenét alkalmaz az igazgató. Ha pályázatot hirdetnek, valószínűleg ő is Erdélyire szavazna, de abba nem megy bele, hogy a pályázatot mellőzzék. A pályázat oly autonóm jog, hogy mellőzni nem lehet. A pályázat feltétlenül versenyt idéz elő s ígéretekhez hoz. Most hallja, hogy Erdélyi hajlandó a nyári szinkör több-költségeinek 10 százalékát viselni, jobb lenne, ha a művészet érdekében ígérne 10 százalékot. Nagyvárad nem mondhatja, hogy jobbat már nem kíván s maradjon minden a régi-ben s a pályázatot mellőzzék. Ezért nem talál oly érveket, hogy az álláspontját megváltoztassa.

Dr Hoványi Géza anélkül, hogy valaki véleményét akarná nyilvánítani, néhány érvet hoz fel. A szabályrendelet nem mondja ki, hogy okvetlen pályázat kell. Választás az is, ha a pályázatot mellőzik s azt mondják, hogy az igazgatónk olyan, miszerint vele szemben fölösleges a pályázat. Ez nem is szokatlan, így járt el Arad, Pozsony, Temesvár, Győr. Felesleges is az ország felzaklatása a pályázattal. Azt nem érti, miért kíván pályázatot

Adorján, ha úgy is Erdélyinek adná a színházat. Az operákat egészen türethető előadásban adta a társulat. A színházzal még nem neveljük a zenei kulturát, kár, hogy nincs zeneiskolánk. A szinügyi bizottság van hivatva a szintársulatot megbirálni. Rámutat arra, hogy az országban a nagyváradi szintársulatot tartják elsőnek s a színészek is ide vágnak. Krencsányi sem volt mindég 25 éves temesvári igazgató, de mindég meghívták. Ha megadják a szinigazgatónak a bizalmat, annak törekedni kell, hogy ezt megtartsa.

Dr Adorján Emil a pályázatnál programot várt volna Erdélyitől s a verseny ösztönözte volna, hogy minél többet adjon. O el tudna jobb szintársulatot is képzelni, ha verseny volna. A szinműveket nem kultiválja Erdélyi s ha komoly szinművet akar a közönség látni, más városba megy. Nevelni kellene erre is a közönséget a színháznak. Ezt nem teszi Erdélyi. Ha most a pályázatot mellőzik szankciónálva lesz az eddigi irány.

Ezután a szinügyi bizottság többsége a pályázat mellőzését mondta ki s 3 évre újból Erdélyivel kötik meg a szerződést. A pályázat kiírása mellett dr Adorján Emil, dr Kurländer Ede és dr Moskovits József szavaztak.

A szerződés tervezet elkészítésével Mezey Mihály, dr Adorján Emil és Harmathy Károlyból álló szűkebb bizottságot bízták meg. Felkérték dr Várady Zsigmondot, hogy korábban kifejtett kívánalmait írásban adja be, hogy azokat esetleg a szerződés készítésénél figyelembe vegyék.

A helyárok felemelésére vonatkozó indítványt később tárgyalják; felkérték a szűkebb bizottságot, hogy e kérdésre nézve is tegyen javaslatot.

Tájékoztatásul az elnök közölte a szinügyi bizottsággal, hogy az elmúlt szinügyvadásban az igazgató bérletből 85990 koronát, napi jegekből 198127 koronát vett be.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Május 4. este 6 órakor. Kath. Kőr zárúnnepélye a püspöki palotában.

* **Személyi hír.** *Glacz* Antal volt főispán tegnap Nagyváradra érkezett és ma Margitára utazik Szatmári Mór programbeszédére.

* **Szent György napja.** Nevezetes dátum a mai a kalandáriumban. Beköszöntött Szent György napja, amelyhez sok jóslás fűződik a régi korból. Régebben a költőzködés ideje volt, de a városokban ma már elvesztette ezt a jelentőségét s csak a kisebb helyeken okoz gondot azoknak, akiknek nem jutott olyan nagy szerencse, hogy a saját hajlékukban lakjanak. A templomokban tegnap este már 8 órakor harangoztak.

* **Buzaszentelő.** Holnap, hétfőn lesz Szent Mark napja, amit a katolikus vidéken buzaszentelőnek is neveznek. A katolikus egyház ős időktől fogva ugyanis buzát szentel e napon, s buzgó imákban kéri a hivek az ég áldását a zöldelő vetésekre. Nagyváradon a Székese gyházban, a Szent László templomban és a várad velencei plébánia templomban szentelnek buzát, az előirt szertartások mellett.

* **A hivatalos lapból.** A m. kir. igazságügyminiszter Kolthay Kornél kisjenői kir. járásbírósi jegyzőt a nagyváradvárosi kir. járásbíróshoz helyezte át.

* **Szünet a Ritoók-utcai ipariskolában.** Figyelmeztetem azon tanonctartó t. mester urakat, kiknek tanulók a Ritoók Zsigmond utcai iskolába járnak, hogy a termék ragály miatt be lévén zárva, ott az ipariskolai előadások sem fognak május 3-ig megtartatni. Nagyvárad, 1910. április 23. Az ipariskola igazgatója.

* **Kozmetika.** A kozmetika gyógyintézetben (Rákóczi-ut 5.) szigoruan orvostudományi alapon mindennemű *arc és szépség-hibák* feltétlen sikerrel kezelhetők. A pattanásos májfoltos, szeplős arcok ideális tisztává válnak, archegek eltűnnek, hajhullás megszűnik, eredeti színe visszaadható. A korai arcráncok elsimitása, ugyisint az orr s egyéb arcrészek elferdülései meglepő szépen kiigazíthatnak. Olvasóinknak ajánljuk ezt a gyógyintézetet.

* **Terjed a kanyaró.** A napokban zárattott be a polgármester a nagyobb számmal előfordult kanyaró megbetegedések miatt egy iskolát és két óvodát. Ugy látszik, a gyermekek réme folyton terjed, mert tegnap a kasszárnya-utcai VII. sz. óvodát záratta be a polgármester, mert 7 gyermek betegedett meg kanyaróban.

Igyekeztek mindenki francia születésű okleveles tanárnőktől franciául megtanulni! Az órákon könyvek és irkák díjtalanul! Csoportos oktatás! Privát tanítás otthon is! Kedvező fizetési feltételek! Francia könyvtár! Lakás Csengeri-utca 6. Csapóház.

* **Pisztolypárbaj Élesden.** Két élesdi fiatalember itj. *Berczy Imre* és *Tunyoghy Lajos* egy kellemetlen utcai összecsúzóalkozásból kifolyólag tegnap délután pistolypárbajt vívtak a pestesi erdő alatt. A párbajban természetesen senkisémet sérült meg. A párbajt is tulajdonképpen azért tartották meg, mert ezt a középkorbeli telfogások hivei kívánták, jóllehet a párbajozók csupa félreértésből kerültek egymással ellentétbe, amit később már ki is magyaráztak és mint jó barátok állottak egymással szemben.

x Uj fényképezési szakkönyv jelent meg »modern fényképezés« cím alatt. A szerző Leopold Kornél, ki ezen könyv kiadásával oly praktikus kézikönyvet a ad a magyar amatőr közönség kezébe, mely a modern igények s kívánalmak mindegyikét kielégíti. Iránya könnyű, folyékony, úgy hogy megértése senkinek sem okoz nehézséget. Felkarolja az újabb eljárások között az olajnyomást, ozobrnymomást, ozotípiát, melyek szép szinhatásuk s könnyű elkészítési módjuk folytán már is áriási tért hódítottak. A szép és diszes kiállítású könyv ára K 1.80. Megreodelhető a szerzőnél, LEOPOLD KORNÉL, Budapest VII, Erzsébet körut 41.

* **Borsalino,** Pichler és angol *kalap* vaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁ-ZABA** megérkeztek, hol legelegausabb budat pesti és *amerikai cipők* kaphatók.

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében Április hó 23, 24, 25, és 26-án a következő igen érdekes mozgófénykép ujdonságok lesznek bemutatva: 1. Szerelmi cselszövés. 2. Lassan járj tovább érsz. 3. Indus idyl. 4. Bizalmatlan anyós. 5. Liwingston ügy. 6. Schweizi. 7. Matróz kiképzései. 8. Walomiroza. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor Kitűnő italokról és ételekről gondoskodva van és a n. é. közönség szives pártfogását kéri, *Hartstein Árpád* kávéház tulajdonos.

Tavaszi értesítő

Szives tudomására hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim

megérkeztek és azok üzletben bármikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossalsi.

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete
NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.
TELEFON 130 == TELEFON 130.

x **Olvassa el kérem!** ha érdeklő, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű Wolframmégőt és ami a régiakkal szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki nem akar nagy világitást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolframm* égő 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálók felvilágosítással.

x **Lehetetlen külön írnom** minden vevőnek, tehát ez uton tudatom mindazon 243 tisztelt vevőmet, kik e héten nálam fehér ruha vásznot kerestek, hogy az a mai napon megérkezett, ugyszintén más, nagyon szép divatos új színekben is, melynek ára 37 és fél krajcár. *Kovács Ákos* Nagyvárad.

A legszebb tavaszi újdonságok megérkeztek Spreng Testvérek

zöldfa-utcái czipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehérneműek, czipők, kalapok, nyakkendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és sítábotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

x **Új fogtechnikai laboratórium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 21 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpaddás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Windelburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.

Nyári ruhakelme

újdonságok

Flegman cégnél

Bémer-tér.

Jenny Jenő órák és ékszerész

a bérnyelési alkalomra ajánlja a helybeli és vidéki n. é. közönségnek dus választékban levő óra és ékszer készletét, amelyet a volt betörés miatt

legjutányosabb árban

őhajt kiadásítani. Órákat egy évi jótállás mellett javítok. Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását továbbra is, tisztelettel **Jenny Jenő**, órák és ékszerész Szt. János-u. 39. sz.

Telefon szám 285.

Egy fiút tanulónak felveszek.

A Rokszin-ügy.

A tegnapi nap folyamán 16 tanut hallgattak ki. Kihallgatatlan csak 8 tanu van még s így hétfőn minden valószínűség szerint befejeződnek a tanukihallgatások. Itélet körülbelül egy hét múlva várható.

A tegnapi napról tudósításunk a következő:

Makay Zsuzsánna a *Makay—Horváth-féle* válóperre tesz vallomást. Hallotta, hogy az iratok közül elveszett egy perdöntő fontosságú levél, melyet ő, a felperes intézett volna alpereshez. Ezt a levelet azonban ő sosem írta. Hogy ki tüntette el a levelet, ezt nem tudja.

Dr Balta Korjolan előadja, hogy 1908-ban Kolozsvárt volt szigorlatozás véget. Február 23-án este kiment az állomáshoz, Rokszin elébe, aki előzőleg megírta neki, hogy Kolozsvárra megy tárgyalásra. Rokszin egyedül jött, Porumb Kornélt nem látta sehol. Ez a vallomás ellenkezik a Porumb Kornéléval, amely szerint február 23-án Rokszin Porumbbal utazott Kolozsvárig.

Kotró Aron előadja, hogy ő *dr Porumb* Nesztorhoz sohasem ment, annálkevésbé mondotta neki, hogy egyik perében egy jegy zölkönyv elveszett. Soha, egy perében sem történt ilyesmi és nem tudja elképzelni, hogy honnan veszi ezeket *dr. Porumb* Nesztor.

Iványi János a váltólopásra tesz vallomást. A lopás idején ő helyettesítette *Vajnovszky* pénztárnokot. Határozottan emlékszik, hogy a váltó eltűnése napján a csomót kiadta *dr. Porumb* Nesztornak is.

Tóth István nagyszalontai szolgabíró előadja, hogy nem emlékszik rá, miszerint a főszolgabírói irodából valamikor irat elveszett volna. Arra azonban emlékszik, hogy a főszolgabíró kiadta rendeletben, miszerint csak akkor szabad aktát kiadni megtekintés végett, ha ő vagy a szolgabíró otthon van. De ezt nemcsak Rokszinra nézve mondta, hanem általában mindenkire. Az azonban igaz, hogy egyszer Rokszin megkérte őt egy vétiv kiigazítására, amit azonban ő visszautasított.

Papp György lelkész az id. Porumb Nesztor ellen emelt zsarolás vádját igazolta.

Dr Zigre Aurél ügyvédjelölt előadja, hogy ő vállalkozott Porumb Kornéltól megszerezni azt a levelet, melyet Barb diktált Porumbnak az utlevél megszerzése végett. De Barb őt erről leintette, azt mondván, hogy ő inkorektséget abszolúte nem követett el.

Szokoly Tamás volt országgyűlési képviselő a vizsgálóbíró megvesztegetésére irányuló kísérletre vonatkozólag tett vallomást. Eszerint *Bartsch* Sándor őt irodájában felkereste és 20000 koronát ígért, kérte őt *Hermann Aladár* megpuhítására, legközelebb pedig arra, hogy kedvezően intézzék el egy most beadott kérvény, ő az ajánlatot visszautasította.

Kihallgatták még *Bartsch* Sándort, *Eleméry* Ferenc alkapitányt, *Horváth* József ügyész-ségi irnokot, *Farkas* Jánost, a két utóbbi arra, miszerint Porumb Kornél 2000 korona ígérésével felkérte őket a Rokszinhoz való üzenetek közvetítésére. Továbbá *dr. Medvigy* Mihályt, *Bálint* Mojszát, *Széplaki* Istvánt és *Tóth* Imrénét

A tárgyalást hétfőn reggel 9 órakor folytatják.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Hangverseny a püspöki palotában.

A napokban megemlékeztünk a nagyváradi kath. kör zárünnepélyéről, mely május 4-én este 6 órakor a püspöki palota nagytermében lesz megtartva. A fényes sikerűnek ígérkező ünnepélynek magas színvonalon álló műsora a következő:

1. *Részlet Haydn* négy évszak (tavasz) oratoriumából. Előadja a székesegyházi énekkar. A szóló részeket éneklék: *dr Krüger Aladár*, *dr Krüger Jenő* és *Huszár László*.

2. a) *Brahms* dal
b) *Ardidi* keringő. Éneklék *dr Báthory* Oszkárné.

3. Előadás, tarta *Szentiványi Károly*, rá-tóti prépost, az orsz. kath szövetség igazgatója.

3. *Mendelssohn*: Trio Op. 49. Előadja a kamara zenetársaság.

5. *Beleznay* dalok.
a) *Egy sir* ...
b) *Valamikor réges régen* ... Éneklék *Csipkés Sándorné*.

6. Zárókar *Dinorah* operából. Előadja a székesegyházi énekkar.

A szoprán szólót (*Dinorah*) éneklék *dr Krüger Aladár*.

Számított ülőhely az I—II. sorban 5 korona, III., IV., V., VI. sorban 3 korona, VII., VIII—XIII. sorban 2 korona. Allóhely 1 korona. Jegyek a meghívó felmutatása mellett megváltathatók *Láng József* könyvkereskedésében s a hangverseny alkalmával a pénztárnál. A tiszta jövedelmet könyvtárak céljaira fordítják.

Hangverseny a Szigligeti-színházban.

Május 7-én, mint már egy ízben jeleztük, nagyszabású hangverseny lesz a Szigligeti-színházban a Városi Arvaház és a tüdőbetegek nagyváradi üdülőhelye javára. A hangverseny egyik kimagasló művészi eseménye öv. báró *Vay Arnoldné* sz. *Mikes Sarolta* fellépte. A főúri művésznőről minden alkalommal, a mikor csak fellépett, a legnagyobb dicsőréttel emelt ki a kritika. Kolozsvári szereplése alkalmával a lapok valóságos dicsőhimnuszt irtak róla. A »Kolozsvár« a következőket írta róla:

A nagy körültekintéssel egybeállított műsort báró *Vay Arnoldné*, *Mikes grófnő* *Weber* koncertje vezette be. A grófnő, kit *Borsay* karmester precíz vezetésével a honvédszenekar pompásan kísért, valósággal zenevirtuoz. Ami sok érzés és finomság a lelkében honol, az mind felszínre kerül biztos keze alatt a zongora billentyűin és átszáll a hallgatóság lelkébe. A zajosan felhangzó taps megmutatta, hogy a közönség megértette s a megértés minden művész legnagyobb elismerése.

Másik érdekes vonzereje a hangversenynek *dr Veres* Endréné, a kiváló tudásnak művészi tehetséggel megáldott neje.

Dr Veres Endréné tanulmányait *Domenego-Plaschka* *Stephanie* magán-énekiskolájában, Budapesten végezte. Alt hangjával nemcsak itthon aratott már sok sikert hanem külföldön is, így pl. Rómában, hol az osztrák-magyar nagy követségen adott hangversenyében méltó feltűnést keltett.

Herczeg Ferenc és a honvédszenekar dezséri *Bachó* István karmester vezetése alatt egymagukban is elegendők volnának ahhoz, hogy a hangverseny minden tekintetben fényesen sikerüljön.

Tisztelettel

WÉBER TESTVÉREK

Nagyvárad. Bémer-tér.

Az árusítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig tart, a berendezésnek egy része, valamint egy hármás pénzzsekény eladó.

ÉRTESÍTÉS!

Üzletünk átalakítása végett az összes

áruinkat, ugymint: blousok pongyolák, aljak, kabátok, kosztümök,

gyermek ruhák

s egyéb czikkeket e hó végéig

minden elfogadható árban árusítjuk.

A hangversenyre, tekintettel a jótékony célra, a helyarákat mérsékelten fílemelték.

A fílemelt helyárok a következők: Páholy 20 korona, Zsöllye 6 korona, Körzsék 4 korona, Támlásszék 2 korona 50 fillér, erkélyszék I. sor 2 korona, többi sor 1 korona, Földszinti állóhely 1 korona, Diákjegy 60 fillér, Karzat 50 fillér. Jegyeket előjegyezni lehet Sebő Imre könyvkereskedésében.

Mátray Vilmos gyűjteményes kiállítása. Fekete Sas szálló egyik első emeleti helyiségében, mely a Szent László-tér felé passage-szárnyba nyílik s hol már ezelőtt is láttunk néhány képmiállítást, péntek óta a magyar modern tájfestő gárda egyik szépményü tagjának Mátray Vilmosnak gyűjteményes képmiállítása látható. Vagy félszáz intim tájkép, nagyobb rész kisméretű, szabadisznek fölötté alkalmas, van itt együtt, részben pasztell-technikájú, amely oly kedves, szelid, sokszor lehelletszerűen finom hatásokra alkalmas, hogy e tekintetben az akvareil-technika sem versenyezhet véle. Van több bájos kis akvareil is, olajfestmény nagyobb számmal, de ha már választani kell, mi a gyűjteményben határozottan a pasztellnek állunk pártjára s ebben tartjuk a művészt legerősebbnek. Némely pasztellje meglepően érdekes eredeti s mindamellet diszkrét tónusokat mutat, mint például egy düledező félszert ábrázoló képe. Szépek Ipolymenti tájai is, csupa kisebb Naturanschnitt modern, de nem tulzó, cseppet sem bizarr vagy »épatant«. Érdekes egy régibb olajképe pointillista modorkan s pendantje, mely erdőszélét ábrázolja, zöld békanyállal borított sötétkék vizü tóval vagy mocsárral. Ez a kép mindjárt az ajtó mellett áll és kolorisztikus szempontból nagyon figyelemreméltó. A szép kis kiállítást, melynek képei igazán nem mondhatók drágának, a legmelegbben ajánljuk a művészetkedvelő, de még inkább a képmiállító publikum figyelmébe.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: délután Rip-Rip, este Obsitos (előszőr.)

- Hétfő: Obsitos.
- Kedd: Obsitos.
- Szerda: Obsitos.
- Csütörtök: Cédra. Fiam a huszár.
- Péntek; Trenck báró.
- Szombat: Cédra. Fiam a huszár.

Lehár Ferenc Nagyváradon. Ritka, kivételes esemény zajlott le tegnap este a színházban. A közönség Lehár személyes dirigálásában élvezhette a Luxemburg grófjának előadását, mely alkalomra színház zsufolásig megtelt Ünnepi hangulat honolt a nézőtérén és színpadon egyaránt és mi is, Lehár értékének ismerői, pirosra tapsoltuk tenyerünket s meghajoltunk a mester előtt, aki nem értő keveseknek, de sok sok millió embernek szerzett és szerez darabjaival művészi kielégülést. Lehár két koszorut kapott: az egyiket a direktor, a másikat a társulat nyújtotta. Azonkívül tapsban, elismerésben bőven volt osztályrésze. Majdnem minden számot meg kellett ismételn. A színészek szintén kitettek magukért. Előadás után a Pannoniában Lehár tiszteletére társas vacsora volt.

A mai premier. Akiknek némi előérzetük van a színházi sikerek iránt, az Obsitosra azt mondják: ismét kasszadarab. A mai premier éppen olyan üde, poetikus és kedves hangulatot fog hozni a színpadra, mint a Tárjárás. Az Obsitost a társulat legjobb erői játszzák.

Flegman Ármin

női-divatáruháza a legszebb ruhaszövetek, bluzok és felöltők tárháza.

Alapítottatt 1888.

TÁVIRATOK

Ferenc József főherceg Fiumében.

Fiume, ápril 23. Ferenc József főherceg ma inkognitóban ide érkezett. A főherceg László gróf név alatt szerepel. Fogadtatásánál a fiumei előkelőségek dacára az inkognitónak, teljes számmal és diszben jelentek meg.

Elítelt hadnagy.

Budapest, ápril 23. Annak idején nagy feltűnést keltett Simonidesz Odön honvédhadnagy váltóhamisítása és többszörös csalása. A hadnagy tegnap állott cselekedetei miatt a bíróság előtt. A hadnagyot, aki időközben lemondott rangjáról 1 évi börtönre ítélte a törvényszék.

Igazságszolgáltatás.

Szerelmes szabólegény. A mult év szeptember 3 án Varga Lajos nagyszalontai szabólegény az utcán négyszer egymásután rálélt gazdájának Szentmiklóssy Lajosnak a feleségére, azután pedig a temetőben, anyjának a sírján magát is meglötte. A sérülések, szerencsére nem voltak súlyosak s így mindaketten felépültek. A kir. ügyészség Varga Lajos ellen szándékos emberölés büntetvének kísérlete miatt emelt vádat. A kir. törvényszék, mint esküdtszírság tegnap hozott ítéletet ezen ügyben,

Vádolt előadta, hogy szerelmi viszonya volt az asszonnyal és közösen határozták el, hogy megválnak az élettől. Az asszony ezt határozottan tagadta. A tanuk amellet bizonyítottak, hogy a vádolt folyton szerelmi ajánlatokkal zaklatta az asszonyt és a visszautasítás miatt bosszúból követte el tettét. A törvényszék Varga Lajost dr Fried János védelme után 5 évi fegyházra ítélte. Elnök dr Csulyok Béla, ügyész dr Thury Endre volt.

NYILTTÉR.

Épitkezési vasgerendák, fürdőszoba berendezések, kovácsolt és öntöttvas, valamint kőagyag csövek, szabadalmazott fekete és horganyzott »HUNGÁRIA« sodronyfonatok, Rabitz-fonatok, legjobb szerkezetű jégsekrények és fagyaltgépek nagy választékban, a legolcsóbban kaphatók:

ANDRÉNYI KÁROLY ÉS FIA cégnél
NAGYVÁRADON.

Ugyanott villany- és légszesz-csillárok minden elfogadható árban kárú árusítatnak.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikiviteiben szájpaddás nélkül is készít **kitünő hirc** nevü

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
(Fekete Sással szemben.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti fözsdetudósítások.

A gabonatözside határidői.

Budapest, április 23.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

A közgazdasági bizottság
Dr. V. URBANOS ÖYÜLÉ.

DAJKOVITS

utólérhetetlen villanyfelvételei borus sötét napokon legalkalmasabbak! ☞

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgállok. Telefon hívásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza, Kert-utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, söracsarnokát, éttermét és kávéházát ujonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig lecsökkentettem. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kertbelyiség áll a közönség rendelkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésű boraimat

mérsékelt árakon bocsátom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtatnak, mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a söracsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendégfogós.

Abbázia Hotel és pensió Riviera.

Aki otthonias és kellemes lakást óhajt Abbáziában, felhívom az i. t. közönség figyelmét

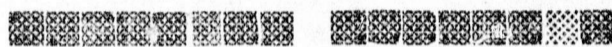
szállodámra,

mely a legelegánsabb izlést is kielégíti, azonkívül *kitűnő magyar konyhánk* a legjobb hírnévnek örvend. *Szobák* gyönyörű tengeri kilátással és *figyelmes kiszolgálás*. — Fürdőszoba minden emeleten. — Orvos a házban.

Mérsékelt árak. — Prospektus ingyen.

Magyarok szives pártfogását kéri a tulajdonos

Politzer Gyula.

Papi ruhák.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy megérkeztek a

tavaszi és nyári szövetek

nagyválasztékban, különösen reverenda és szalon ruha-szövetek.

Becses megrendeléseiket és további pártfogásukat kérve maradtam

illő tisztelettel

Vajnovszky Károly,

papi és polgári szabó

Szent János-utca. (Sajátház.)

Vidéki meghívásra személyesen is megjelenek.

Első nagyváradai kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.

Telefon: 949.

Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad város t. közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyváradai**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak mellett árusítatnak:

1 kg. fehér kenyér **36 f.**, félbarna **30 f.**, barna **25 f.**, tiszta rozs kenyér **28 fillér.**

Az **első nagyváradai kenyérgyár** minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

Blau F. Sándor Bodega, Nagypiacztér.

Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u.

Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.

Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.

Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.

Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.

Grünvald Mórné és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca

Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.

Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.

Kohn Dávid kereskedő, Sánd-utca.

Kutassy Lajos kereskedő, Teleky-utca.

Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.

Klein József, Pál-utca.

Lebovits bodega Zöldfa-utca.

Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.

Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.

Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.

Stolez Henrik kereskedő, Hattyu-utca.

Silberstein Arnold kereskedő, Kert-utca.

Schön Lipót pékmester, Kert-utca.

Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.

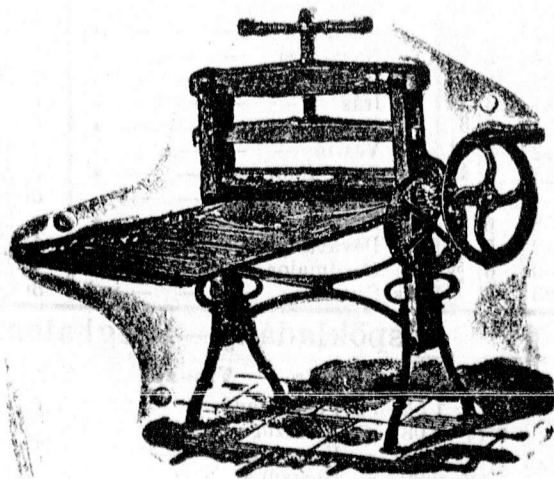
Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.

Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-
lerakat.

Reich Sándor kereskedő, Szt.-János-utca.

Kézi hajtású „Jégkészítő gép“ ■ állandó működésben. Megtekinthető az üzletben. ■

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Jégszekrények legújabb szerkezettel.

FAGYLALT GÉPEK.

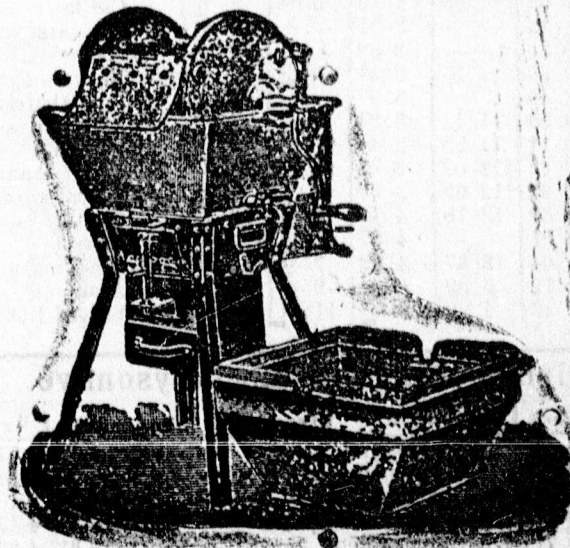
Kerti vasbutorok.

GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó mángorló és facsaró gépek.

ÁRJEGYZÉK kívánatra, ingyen

:: és bérmentve. ::

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES OKTÓBER 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
1	6 20	8 20		2 41		5 40	9 10	Ind. Budapest k. p. u	5 00	7 20				6 40	
	9 16	11 31		4 23		9 27	11 19	> Bpest ny. p. u.	12 50	3 44	5 39		11 38	3 49	7 32
5 13	11 28	2 06		5 57	1 35	12 25	12 55	> Szolnok	5 06	12 54	3 57	10 20	9 52	12 48	5 27
5 27		2 18			1 50	12 41		> Püspökladány	4 50	12 41		10 01		12 37	
5 43	11 49	2 33		6 17	2 07	12 59		> Báránd	4 29	12 25		9 38	9 33	12 23	5 07
6 07	12 04	2 52		6 32	2 29	1 36	1 31	> Sáp	3 59	12 05	3 18	8 56	9 19	12 05	4 53
6 21		3 05			2 43	1 50		> Berettyóújfalú	3 31	11 51		8 35		11 52	
6 34	12 20	3 17			2 57	2 04		> Mezőpeterd	3 16	11 39		8 17		11 41	
6 41								> Mezőkeresztes	2 47			8 07			
6 51		3 30				2 18		> Ártánd	2 37	11 26		7 54		11 30	
7 00	12 33	3 38				2 27		> Bors	2 20	11 19		7 43	8 48	11 23	
7 11	12 42	3 48		7 09	3 33	2 38	2 11	> Biharpuspöki	2 15	11 09	2 39	7 28	8 41	11 14	4 15
	12 54	4 10	6 30	7 14		3 06	2 18	Érk. Nagyvárad	8 30	10 34	2 32	7 07	8 34	10 53	4 09
	1 01	4 17	6 39			3 13	2 26	Ind. Nagyvárad	8 22	10 27	2 26	7 01		10 47	
	1 10	4 27	6 51			3 22		> Várad-Velence	8 09	10 18		6 51		10 38	
	1 20	4 38	7 05					> Fügyiárhely	7 53			6 38		10 27	
	1 28	4 47	7 16	7 42		3 42	2 51	> Szakadát	7 43	10 00	2 03	6 30	8 10	10 21	3 40
	1 35		7 25					> Mezőtelegd	7 31			6 21			
	1 41		7 33					> Mezőtelki	7 24			6 14		10 09	
	1 47	5 02	7 59	7 55		3 58	3 05	> Czéczeke	7 17	9 44	1 50	6 09	7 58	10 04	3 24
	1 52	5 06	2 05			4 03		> Élesd	7 10	9 38		6 03		9 59	
	2 00		8 15					> Élesd megálló	7 00			5 56			
	2 12	5 25	8 30	8 15		4 22	3 26	> Rikosd	6 50	9 25	1 37	5 47	7 46	9 47	3 08
	2 16							> Rév	6 39			5 41			
	2 22	5 33	8 38			4 30		> Rév megálló	6 33	9 16		5 36		9 39	
	2 27	5 38	8 43					> Zichy barlang	6 27	9 13		5 31			
	2 37	5 49	8 55			4 44		> Vársonkolyos	6 15	9 04		5 21		9 28	2 49
	2 45	5 57	9 04			4 52		> Brátka	6 08	8 56		5 12		9 20	
	2 55	6 08	9 17	8 48		5 03		> Jádvolgy	5 58	8 48		5 03		9 13	2 34
	3 06		9 30					> Bucsa	5 46			4 50			
	3 24	6 30	9 49	9 03		5 27	4 16	> Feketető	5 38			4 43	7 07	8 58	2 19
	3 24	6 30	9 49	9 03		5 27	4 16	> Csucsá	5 04	8 33	12 55	4 43	7 07	8 58	2 19
	5 20	8 27	12 28	10 30		5 27	5 53	Érk. Kolozsvár	1 30	6 04	11 10		5 21	6 49	12 32

Nagyvárad—Vaskóh.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Tvsz.
2 30	4 30	Ind. Nagyvárad	9 49	8 44
3 03	4 41	> Várad-Velence	9 38	8 52
3 17	4 56	> Rontó	9 24	8 13
3 31	5 05	> Félixfürdő	9 17	8 07
3 48	5 21	> Kardó	9 03	7 52
4 31	5 58	> Nyárló	8 37	7 26
4 45	6 11	> Magyargyepes	8 25	7 13
5 03	6 28	> Tasádfő	8 09	6 56
5 37	6 45	> Drágszéke	7 55	6 42
5 46	6 59	> Magyarcséke	7 36	6 27
6 1	7 13	> Dused	7 22	6 16
6 47	7 30	> Szombatság-Rogoz	6 56	5 59
7 01	7 45	> Hollód	6 46	5 28
7 20	8 10	> Gyanta	6 23	4 54
7 28	8 13	> Fekete Kápolna	6 14	4 45
7 42	8 31	> Solyom	6 00	4 30
7 51	8 39	> Belényesörvényes	5 53	4 17
8 07	8 52	> Borz	5 43	4 06
8 13	8 59	> Belényesujlak	5 34	3 56
8 27	9 11	> Sonkolyos	5 22	3 44
8 41	9 25	> Fenes	5 11	3 31
9 08	9 44	> Beléyues	5 01	3 20
9 19	9 54	> Dragonyesd	4 42	2 54
9 35	10 07	> Szudrics	4 31	2 42
9 49	10 18	> Rieey	4 19	2 29
10 08	10 32	> Lunka-Rézbánya	4 05	2 13
10 24	10 49	Érk. Vaskóh-Barest	3 53	2 00

Véztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Vv.
4 45	5 10	Ind. Véztő	4 40	4 02
5 07	5 28	> Okány	4 20	3 42
5 23	5 43	> Gyanta	9 02	3 21
5 36	5 52	> Sarkadkeresztúr	9 43	3 10
5 52	6 07	> Méhkerek	8 33	2 50
6 00	6 14	Érk. Kötegyán	8 06	2 40
6 16	6 36	Ind. Kötegyán	7 19	2 15
6 20	6 41	> Pósa	7 07	2 02
6 48	7 06	> Illye	6 51	1 51
7 02	7 21	> Csegöd	6 34	1 31
7 12	7 31	> Erdőgyarak	6 25	1 21
7 21	7 41	> Árpád	6 16	1 11
7 39	7 57	> Feketebátor	6 06	1 00
7 52	8 11	> Feketető	5 44	12 32
8 17	8 37	> Tenke	5 12	12 10
8 37	8 56	> Rippa	5 02	11 33
8 49	9 08	> Mocsár-Gyanta	4 51	11 21
8 59	9 18	Érk. Hollód	4 40	11 09

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	Ind. Szombatság-Rogoz	6 41	4 57
9 59	8 19	> Nánhegyes	6 14	4 30
10 09	8 29	Érk. Dobrest	6 04	4 20

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind. Nagyvárad	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00	8 10
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 59	> Óssi	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49	7 59
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 23	> Less	7 54	9 12	11 30	2 35	3 33	7 43
6 44	8 44	10 56	2 00	5 25	8 33	> Gyapju	7 40	8 54	11 14	2 20	3 22	7 26
	9 03	11 03	2 19	5 34	8 45	> Cséfa	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	7 26
	9 13		2 31		8 56	> Pusztaradvány	7 17		10 38	1 47		
	9 20		2 39		9 04	> Madarász	7 09		10 30	1 40		
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 24	> Nagyszalonta	7 02	8 31	10 22	1 33	2 51	7 08
	9 40		3 07		9 38	> Pusztabarmód	6 25		10 05	1 16		
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 52	> Kötegyán	6 11	7 54	9 52	1 04	2 32	6 43
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05	> Sarkad	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 35
7 47	10 23	12 02	3 53	6 42	10 15	> József szanatórium	5 36	7 26	9 15	12 30	2 12	6 21
	10 27	12 05	3 58	6 49	10 21	> Gyulai városerdő	5 25	7 18	9 10	12 25	2 08	6 10
7 58	10 39	12 18	4 12	6 57	10 37	> Gyula	5 15	7 06	8 56	12 14	2 01	6 10
	10 51		4 27	7 07	10 50	> Biczere	5 05	6 56	8 36	11 58		6 12
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 05	Érk. Békéscsaba	4 50	6 56	8 18	11 43	1 38	5 48
	12 12	3 29	6 54	9 06		Érk. Arad	5 09		8 18	11 25	4 16	
10 45	2 43	4 22	9 46	11 01	7 40	Érk. Szeged-Rókus	8 22	3 30		10 59	3 01	

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vv.
6 20	2 00	Ind. Nagyvárad	9 20	8 10
6 36	2 14	> Óssi	9 03	8 10
6 51	2 28	> Uj-Palota	8 47	7 57
7 05	2 40	> Gyires	8 33	7 47
7 19	2 53	> Vizes-Gyán	8 17	7 17
7 36	3 00	> Körösszeg	8 11	7 07
7 57	3 10	> Nagy-Harsány	7 59	6 57
8 14	3 29	> Szakál	7 48	6 46
8 26	3 45	> Nagy-Tóti	7 23	6 30
8 44	3 57	> Komádi	7 10	6 18
9 17	4 14	> Iráz	6 52	5 59
9 42	4 37	> Kót	6 38	5 45
10 25	5 01	> Véztő	6 13	5 20
10 45	5 41	> Szeghalom	5 44	4 32
10 41	5 56	> Körösladány	5 55	4 50
11 58	6 12	> Kéthalom	5 5	4 47
12 00	6 38	> Dévaványa	4 4	3 25
12 23	6 55	> Ózdmajor	4 4	2 55
	7 13	Érk. Gyoma	8 50	2 48

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
10 00	2 27	6 40	Ind. Székelyhid	6 5		

HIRDETMEÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXVI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1910. május hó 19. és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1910. évi április hó 24-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Nagy Lajos

téglagyára

Nagyváradon,

közvetlen az aradi országút mentén,
szemben a puskaporos raktárral.

Városi iroda:

Nagyteleky-utca 51. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült építő és épített közönséget, hogy egy a mai kornak teljesen megfelelő modern

= téglagyárat =

létesítettem s főlörekvésem odairányul, hogy elsőrendű gyártmányaimmal a legmesszebbmenő kívánalmaknak is eleget tehessek. Rendeléseket május hóra készséggel jegyzek.

Kiváló tisztelettel

Nagy Lajos,
téglagyáros.

Uj.

Uj.

Uj.

Villanyerőre berendezett
modern díszmű és ipari

esztergályos üzlet

Beöthy Ödön- és Arany János-
utca sarkán Nagyváradon.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült közönséget, hogy műhelyemben készítek minden ezen szakmába vágó ipari és díszmű esztergályos munkákat. Billiárdgolyókat, dákokat stb. igen jutányos árak mellett, kellő pontossággal és kitűnő szaktudással. Szives pártfogást kér

Deutsch Miksa, esztergályos.

!! Óvakodjunk a molyoktól !!

Közhasznú intézmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra berendezett, **molykár ellen védő, biztosító, és raktározó intézetemre.** Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrmeárukat. Férfi és női városi bundák, utibundák, szőnyegek, függönyök, gallérok, karmantyukat stb., saját műhelyemben kijavítva, tisztán hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kivánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Dózsa János szűcsmester Nagyvárad
Sas passage.

FLONTA MIHÁLY

építő vállalkozó

Telep és iroda **Pereces-utca 9.**

Elvállal: templom, iskola, körjegyzőség és mindennemű magánépület tervezését és építését.

Cement gyártmányok állandóan vannak raktáron, megrendelések elfogadtnak.

Állandó műsirkő raktár.

Költségvetéssel készséggel szolgál.

Elsőrangú

életbiztosító társaság

Nagyvárad és vidéke részére

főügynököt

keres. Szives ajánlatok kéretnek »**Biztosítás**« jelige alatt

Győri és Nagy

hirdetési irodához Budapest, Erzsébet-körút 5.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

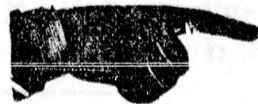

Ruhavásznak

gyönyörű kivitelenben és színekben

FLEGMANNÁL

Bémer-tér.

Egyszeri használat meggyőz mindenkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPO GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

szappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvaszappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

Hirdetmény.

Mult hó 20-án tartott alakuló közgyűlésünkön elfogadott alapszabályaink 5. §-a értelmében az igazgatóság a részvénybefizetési határidőket következőképpen állapította meg:

Az alakuló közgyűlésig befizetendő volt 30 százalék, vagyis részvényenként 60 K. Ezenfelül fizetendő:

1910 május	1-én 20 százalék,	vagyis részv.-ként 40 K
1910 június	1-én 20 százalék,	> > 40 K
1910 szept.	1-én 30 százalék,	> > 60 K

továbbá az alapszabályok 5. §-a értelmében részvényenként 2 korona részvénykiállítási díj és 80 fillér részvénybélyeg illeték.

A részvénybefizetésekről ideiglenes elismervények állítatnak ki és ezen ideiglenes elismervények az utolsó részlet teljesítése alkalmával fognak végleges részvényekre kicserélni. — Akik ezen határidőket elmulasztják, 6 százalék késedelmi kamatot fizetnek. Tisztelettel felkérjük tehát T. c. részvényeseinket, hogy a fenti határozatról tudomást venni és a részleteket a fentiek értelmében pénztárunknál lefizetni, vagy posta útján címünkre juttatni sziveskedjenek.

Az egyes befizetések után, amennyiben azok a megszabott határidőn belül eszközöltetnek, az intézet a befizetés napjától a köteles befizetési határidőig 4 és fél százalék kamatot térít meg.

Teljes tisztelettel

Nagyvárad Agrár Tak.-pénzt.

Részvénytársaság.

FIGYELMEZTETÉS! Az alapszabályok 5. §-a értelmében, akik az igazgatóság által megszabott időben a részvényeknek esedékes részleteit befizetni elmulasztják: az aláírásból eredő jogaikat és teljesített befizetéseiket elvesztik, ideiglenes részvényeik semmivé válnak tekintetnek, ezek helyett új részvények bocsátatnak ki, amelyeket az igazgatóság értékesít.

ROPS

MODELL 1910

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. Hozzáadva a »Rops« bizton-sági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„ROPS“ 1910.

a jelenkor legszebb, leg-tartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asz-tali tüzhelye. Ha feldűl elalszik. A szesz kinem folyhat!

Ára Budapesten

4.— korona.

Régi használt példányokat a gyár 2 korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cserél át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS“ Fémárugyár Részvénytársaság.

Budapest, V. Váci-ut 74/41.

Helybeli elárúsító:

TARSOLY ÉS RISZTÓ.

Képviselők vidéken kerestetnek.

Új mechanikai és gépjavitó műhely.

Tisztelettel tudatom, hogy a mai kor igényei-nek megfelelő gépjavitóműhelyt nyitottam. El-vállalok minden rendszerű irógépek, kerékpárok, varrógépek olcsó és pontos javítását jóállás mellett, továbbá villamos háziesszengők, telefon és villámhárítók, stabil gőzgépek, gazdasági és minden más gyári gépek javítását és szerel-sét, vas és ércz eszterga munkákat. Locomobil henger furásokat és új dugattyukat és gyűrű-ket. Gőzkazánok befalztatását legújabb rend-szer szerint és kőszénbánya kutatásnál talaj próbafurásokat saját szárazrendszerű furószer-kezetemet. Kiváló tisztelettel

Lollok Gyula,

mechanikus és géplakatos.

BEÖTHY ÖDÖN és ARANY JÁNOS-U. sarok.

A szép arcot ápolni kell

LÉDIG ÁRPÁD ARANY KERESZT GYÓGYSZERTÁR

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR

Alapított 1742. A (román püspökség mellett)

A csunya arcot még jobban

Az Alabástrom fogcrém nem támadja a fogzománcot, egy nagy tubus 20 krajcár

Aki az arca üdeségét megakarja őrizni, az csak Lédig-féle Pármai ibolya arccerémet

== használjon. Egy egész tégely 20 krajcár. ==

Ne legyen az arca szeplős, májfoltos, kiütéses, pattanásos, ne legyen ráncos, hanem mindig sima, hófehér csak

Lédig-féle Pármai ibolya arccerémet

használjon, egy egész tégely nappali vagy éjjeli 20 kr

1 drb. Pármai ibolya szappan 20 krajcár.

A legjobb fogtisztító crém az Alabástrom fogcrém

1 nagy tubus 20 kr., finom fogkefe 20 kr.-tól felfelé.

Drogeria cikkek drogeria árban kaphatók.

A Pármai ibolya arccerém teljesen ártalmatlan, egy egész tégely 20 krajcár

Szép fehér foga lesz, ha Alabástrom fogcrémet használ

Lédig Árpád ARANY KERESZT GYÓGYSZERTÁR

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR

Alapított 1742. (A városháza mellett)

Egy nagy tubus fogcrém 20 krajcár

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad városától nyert megbízás folytán a Rulikovszky-ut mentén a gázgyár és honv. gy. laktanya közt levő 32 köztelek eladása céljából 1910. évi május hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor a helyszínen nyilvános árverést fogok tartani.

A városi mérnöki hivatal által készített térrajz és árverési feltételek szerint az egyes telkek nagysága és kikiáltási ára a következő:

1. Rulikovszky-utra néző I. sz. telek 918 m. területtel, kikiáltási ár 9180 kor.
2. Rulikovszky-utra néző II. sz. telek 882 m. területtel, kikiáltási ára 7938 kor.
3. Rulikovszky-utra néző III. sz. telek 916 m., kikiáltási ára 8240 kor.
4. A Rulikovszky-utra néző IV. sz. telek 883 m., kikiáltási ára 7947 kor.
5. A Rulikovszky-utra néző V. sz. telek, 1058 m., kikiáltási ára 9522 kor.
6. A Rulikovszky-utra néző VI. sz. telek 1076 m., kikiáltási ára 8608 kor.
7. A Rulikovszky-utra néző VII. sz. telek 1108 m., kikiáltási ára 9972 kor.
8. A VII. sz. telek 621 m., kikiáltási ára 3105 k.
9. A IX. sz. telek 664 m., kikiáltási ára 3320 k.
10. A X. sz. telek 664 m., kikiáltási ára 3320 k.
11. A XI. sz. telek 662 m., kikiáltási ára 3976 k.
12. A XII. sz. telek 412 m., kikiáltási ára 2472 k.
13. A XIII. sz. telek 412 m., kikiáltási ára 2472 k.
14. A XIV. sz. telek 477 m., kikiáltási ára 2862 k.
15. A XV. sz. telek 456 m., kikiáltási ára 2736 k.
16. A XVI. sz. telek 513 m., kikiáltási ára 2565 k.
17. A XVII. sz. telek 487 m., kikiáltási ára 1948 k.
18. A XVIII. sz. telek 471 m., kikiáltási ára 1884 k.
19. A XIX. sz. telek 471 m., kikiáltási ára 1884 k.
20. A XX. sz. telek 487 m., kikiáltási ára 1948 k.
21. A XXI. sz. telek 501 m., kikiáltási ára 2505 k.
22. A XXII. sz. telek 496 m., kikiáltási ára 2480 k.
23. A XXIII. sz. telek 475 m., kikiáltási ára 1900 k.
24. A XXIV. sz. telek 470 m., kikiáltási ára 1880 k.
25. A XXV. sz. telek 450 m., kikiáltási ára 1800 k.
26. A XXVI. sz. telek 475 m., kikiáltási ára 1900 korona.
27. A XXVII. sz. telek 490 m., kikiáltási ára 2450 k.
28. A XXVIII. sz. telek 219 m., kikiáltási ára 2876 k.
29. A XXIX. sz. telek 635 m., kikiáltási ára 3175 k.
30. A XXX. sz. telek 669 m., kikiáltási ára 2676 k.
31. A XXXI. sz. telek 716 m., kikiáltási ára 2864 k.
32. A XXXII. sz. telek 724 m., kikiáltási ára 2896 k.

Bánatpénzül a kikiáltási árak 10 százaléka szolgál, mely árverelő által az árverés megkezdése előtt alulírott küldött elnök kezéhez készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban leendő le.

A fent megnevezett ingatlanra vonatkozó helyszínrajz és árverési feltételek hivatalos helyiségben a hivatalos órák

alatt megtekinthetők s ugyanott egyéb felvilágosítások is nyerhetők.

Ajánlatot tenni szóval vagy írásban zárt ajánlat útján lehet, zárt ajánlatok csakis a fent kitelt határidőig a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be, s ezekhez az előirt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárban történt letétele igazoló letéti jegy is csatolandó s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket rajzokat stb. ösmeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja. Szóbelileg árverelő az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyan ezen körülmény elismerése végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1910. apr. 16.

Komlóssy József

jog. és g. tanácsnok, küldöttségi elnök.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I-ső fokú iparhatóság közhirre teszi, hogy a Horváth Emánul Szt. László-téri zálogkölcson üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak folyó évi május hó 4-ik napján reggel fél 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni.

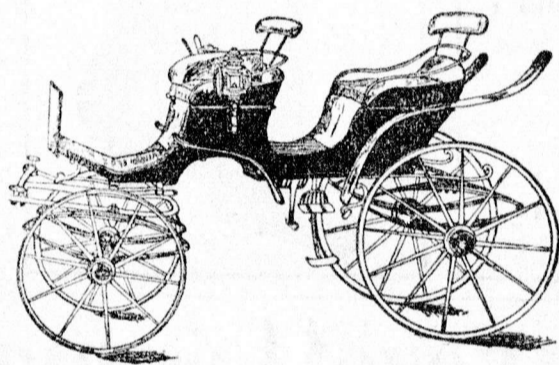
Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tétel-számai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kitüggesztett jegyzékéből megtudhatók.

Nagyvárad, 1910. április 7.

Gerő,

r. főkapitány.

Új kocsiraktár! Megnyílt márczius 1-én.

Van szerencsénk Nagyvárad város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy a nagyváradai kocsikészítő mesterek szakosztálya által létesített

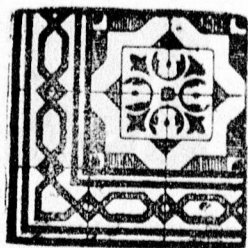
kész kocsiraktár

Nagyváradon, Lukács György-utca 14-ik szám alatt, márczius 1-én megnyílt, ahol is a legelegánsabb és

legtartósabb kivitelű kész kocsik, gazdasági járművek, kocsialkatrészek és mindennemű kocsifelszerelési cikkek a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők, ócska kocsikat becserélünk, javításokat pontosan és jutányosan eszközölünk.

Tisztelettel

a nagyváradai kocsikészítő mesterek szakosztálya.

Ifjabb Walla József

mozaik-, cémentáru- és műkö-gyára, építési anyagok raktára.

Padló-falburkolás és betonépítési vállalat.

Budapest. Iroda: VII., Rottenbiller-u. 15.

Márványmozaik lapok. Munkák. Granit-terrazó,

Mintázott cémentlapok. Karmantus betoncsövek. Különféle műkö-betonmunkák. Csatornázások. Falburkolások. Mettlachi lapok. Kerámia és klinker-lapok. Fayence-lapok.

Telefon

76-36.

Telefon

76-36.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

RAKOCZY-UT 5.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, ivlámpák kezelését, szénpálcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket.

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán
keresk. vezető.

Telefon szám 914.

Reichel Henrik
gépész és elektro mérnök.

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

**Elsőrendű fényezett és matt háló-, ebédlő-
és uri szobák különleges fanemekben is
feltűnő olcsó árban** adatnak el.

REISZ MIKSA
BUTORGYÁRA

Békéscsaba — Nagyvárad
Kossuth (Sas)-utca 7.